

JUHTRATASTEGA ERIVEEREMI KASUTAMIE JUHEND

1. Üldnõuded

1.1. Juhtratastega eriveeremi üldine tehniline iseloomustus

- 1.1.1. Vastavalt raudtee tehnokasutuseeskirja terminile on juhtratastega eriveerem veo- ja sõiduauto, traktor ning ekskavaator, millele on rööbaste peal püsimiseks paigaldatud sõiduki esi- ja tagaossa juhtrattad.
- 1.1.2. Veoratastena kasutatakse sõiduki enda rattaid või täiendavate veomootoriga varustatud juhtrattaid.
- 1.1.3. Juhtratastega eriveeremile on lubatud paigaldada erinevaid lisaseadmeid (nt kraana, tõsteplatvorm, lumehari, sahk, mutrikeerajad, rööbaste lihvimisseadmed, mõõteriistad jm).
- 1.1.4. Juhtratastega eriveeremit kasutatakse kõigil raudtee järelevalve, ehitus- ja remonttöödel, mille jaoks nende parameetrid sobivad. Juhtratastega eriveeremit tohib kasutada ka lumetõrjetöödel, kus tööorganiks on kopp, sahk või hari.
- 1.1.5. Juhtratastega eriveerem võib liikuda nii edaspidi, kui ka tagurpidi (sõitmine juhi selja suunas). Juhtratastega eriveeremi maksimaalne liikumiskiirus on määratud valmistajatehase poolt ja näidatud kasutusjuhendis, liikumiskiirus peab vastama raudteelõigul kehtestatud kiirusele, kuid mitte üle - 60 km/h, pöörmel ja raudteeülesõidukohtadel - 20 km/h, tagurpidi liikumisel - 20 km/h.
- 1.1.6. Halbade ilmastikuolude korral (udu, tuisk, tugev lumesadu) valib juhtratastega eriveeremi juht kiiruse, mis tagab täieliku liiklusohutuse ja väldib keelava näiduga foorist möödasõidu.
- 1.1.7. Juhtratastega eriveeremi juhtrattapaaride harjade vahekaugus ja profiil peavad tagama ohutu liicluse 1520 mm ja 1524 mm rööpmelaiusega raudteedel.
- 1.1.8. Juhtratastega eriveerem peab tagama rööbasahelate šunteerimise.
- 1.1.9. Juhtratastega eriveerem peab olema varustatud pneumaatilise või hüdraulilise pidurisüsteemiga, mis tagab peatumise arvutusliku pidurdusmaa piires ja kohal seismise teel maksimaalse kaldega 11,5 promilli.
- 1.1.10. Juhtratastega eriveeremil peab olema töötav seisupidur, mis tagab kohal seismise teel maksimaalse kaldega 11,5 promilli.

1.1.11. Juhtratastega eriveerem peab olema komplekteeritud alljärgnevate ohutusvahenditega:

- raudtee pidurkingad - 2 tk;
- pädeva liikluskorraldaja telefoninumbrid;
- juhtratastega eriveeremi sõiduraamat;
- juhtratastega eriveeremi ajutine peatussignaali - 2 tk;
- käsisignaali komplekt – 2tk;
- teisaldatavad signaallaternad - 2 tk;
- pukseerimisseade või köis;
- šunteerimiskaabel;
- ohutusvestid sõitjate arvu järgi;
- raadiojaam;
- raadiojaama kasutusjuhend;
- ohutusvarustus liiklusseaduse järgi;
- EVR väljastatud kehtiv ülevaatusakt.

1.2. Tehnilised ülevaatused, nende liigid, tähtajad ja läbiviimise kord

1.2.1. EVR raudteetaristul kasutatav juhtratastega eriveerem peab läbima lisaks liiklusseaduses ettenähtud ülevaatusete vähemalt üks kord aastas EVR-i tehnilise ülevaatusete.

1.2.2. Enne rööbasteele väljasõitu peab juhtratastega eriveeremi juht tegema vahetuse eelse ülevaatusete, mille käigus veendub kas: sõiduki mootor on töökorras; rattad on korralikult kinnitatud; alusvanker ja pidurisüsteem on korras; raudteeteliku rattad, kinnitused, lukustused ja laagrid on korras; šunteerimisseade ning heli- ja valgussignalisatsioon on korras; kraana noole ja/või tööorgani asend tagab veeremigabariidi nõuete täitmise; on piisavalt kütust ja määrdeaineid.

1.2.3. Iga-aastaselt EVR tehnilist ülevaatusete teeb juhtratastega eriveeremi valdaja tellimusel EVR-i määratud spetsialistidest moodustatud komisjon. **Juhtratastega eriveeremi valdaja või kasutaja peab tehnilise ülevaatusete aja ette tellima minimaalselt kaks nädalat (e-post: tehnikagrupp@evr.ee).** Tellimuses peab olema märgitud tehnilise ülevaatusete soovitud läbiviimise aeg ja asukoht (juhtratastega eriveerem peab asuma Eesti Vabariigi territooriumil), juhtratastega eriveeremi tüüp ning seeria ja registreerimise number, juhtratastega eriveeremi valdaja ning esindaja, kes viibib tehnilise ülevaatusete juures.

1.2.4. Ülevaatusete käigus kontrollitakse juhtratastega eriveeremi sõlmede, agregaatide ja süsteemide töövõimet, varustust ja nõutud dokumentide olemasolu. Kontrolli käigus peab pöörama erilist tähelepanu alljärgnevatele:

- Juhtratastega eriveeremi seadmel ei tohi olla silmaga nähtavaid defekte ning õlilekkeid. Kõik kinnituspoldid peavad olema tihedasti kinni keeratud.
- Juhtratastega eriveeremi seadmete hüdraulika õlipaagis peab olema piisavalt õli seadmete normaalse töö tagamiseks.
- Sõiduki rehvid peavad olema vastavalt liiklusseaduses nõutud minimaalse protektori sügavusega ning survestatud lubatud maksimaalse rõhuni. Rehvidel ei tohi esineda sisselõikeid ega eemaldunud protektori tükke.

- Juhtratastega eriveeremi juhtrataste amortisaatorid (juhul kui on) peavad olema reguleeritud vastavalt sõiduki kaalule, s.t. kui sõiduk on paigaldatud rööbastele peab amortisaatorite käik üles ja alla olema ühesugune (nn. keskasend).
- Raudtee raadioside seadmete kontrolli viib läbi komisjoni koosseisus olev tehnoloogia ja turvängusüsteemide ameti esindaja. Kontrollitakse raudtee raadiojaama ja selle antenni korrasolekut. Samuti peab raadiosaatja olema programmeeritud vastavalt EVR-is kehtivatele nõuetele.
- Šunteerimiseadmete kontrolli viib läbi komisjoni liige vastavalt lisa 2 toodud nõuetele.
- Juhtrataste ehitus ja nende kinnituskonstruktsioon peab olema selline, mis tagab nende terviklikkuse sõltuvalt sõiduki massist ning rööbasteel liikumise ja töötamise ajal dünaamilistest jõududest tulenevatest koormustest (lisa 2).

1.2.5. Vajadusel tehakse proovisõit ja kontrolli tulemuste põhjal määratakse juhtratastega eriveeremi kasutuskõlblikkus ning koostatakse iga-aastase tehnoseisundi ülevaatuse akt (lisa 1).

1.2.6. EVR-le mittekuuluva juhtratastega eriveeremi tehniline ülevaatus on tasuline, tasu määratakse vastavalt EVR poolt koostatud kalkulatsioonile.

1.3. Sidevahendid

1.3.1. Juhtratastega eriveeremile peab olema paigaldatud EVR raudteetaristul kasutatava raadiosidesüsteemiga ühilduv raadiojaam, mis toimib nii manöövri- kui ka rongiraadiosidena.

1.3.2. Juhil peab kaasas olema kaasaskantav raadiojaam või mobiiltelefon juhuks, kui ta väljub sõiduki statsionaarse raadiojaama kuuldavusalast.

1.4. Juhtimisõigus ja juhtratastega eriveeremil nõutud dokumendid

1.4.1. Juhtratastega eriveeremit võivad EVR raudteetaristul juhtida isikud, kellel on raudtee eriveeremi juhi kutsetunnistus või vedurijuhi luba ning omavad kehtivat töölubu või sertifikaati.

1.4.2. Juhtratastega eriveeremil peavad olema alljärgnevad dokumendid:

- sõiduki ARK registreerimistunnistus;
- EVR tehnoseisundi ülevaatuse akt;
- pädeva liikluskorraldaja telefoninumbrid;
- juhtratastega eriveeremi sõiduraamat;
- raadiojaama kasutusjuhend;
- vastava sõiduki juhend ja lisaseadmete tootjapoolsed kasutusjuhendid;
- kehtiv kiiruste käskkiri.

2. Liikumine rööbasteel

2.1. Juhtratastega eriveeremi rööbasteel liikumise üldnõuded

2.1.1. Juhtratastega eriveeremi liikumiseks rööbasteel peab sõidukit kasutav EVR struktuuriüksus või vastavat lepingut omav juhtratastega eriveeremi valdaja esitama EVR ohutusosakonnale järgmised andmed:

- juhtratastega eriveeremi valdaja või kasutajanimi;
- kasutatava eriveeremi nimekiri (tüüp ja seeria) koos (riikliku) registreerimis- ja paigaldatud sidevahendite numbritega;
- lubatud liikumispiirkond;
- ettevõtja volitatud ning atesteeritud esindaja kontaktandmed;
- järgmise ülevaatusaeg.

2.1.2. Juhul kui juhtratastega eriveerem ei ole EVR omanduses ning seda soovitakse kasutada EVR raudteetaristul, peab selle kasutamiseks EVR-ga olema sõlmitud vastav leping, kus on sätestatud juhtratastega eriveeremi kasutustingimused. EVR liiklusteenistusele esitatud juhtratastega eriveeremite ja juhtide nimekirjadele peab olema lisatud väljavõtte lepingust, kus on märgitud juhtratastega eriveeremi kasutamise õiguse kehtivusaeg ja kasutamise piirkond. Samuti peab juhtratastega eriveeremi valdaja esitama juhtratastega eriveeremi tehnilise korrasoleku ning juhtide pädevuse eest vastutava töötaja nime ning kontaktandmed. Antud töötaja peab sooritama EVR vastavas komisjonis eksami juhtratastega eriveeremi tehniliste nõuete ning vastavate normdokumentide tundmise kohta.

2.1.3. Olukorrad, millal juhtratastega eriveeremiga rööbastele sõitmine on keelatud:

- kui puudub side jaamakorraldajaga või rongidispetšeriga;
- kui juhtratastega eriveerem või selle lisaseadmed, mis tagavad ohutu liikumise, on rikkis;
- kui juhtratastega eriveeremi seadmed või transporditav veos on üle lubatud gabariitide;
- kui nõuetekohased tehnilised ülevaatused on tegemata;
- juhtratastega eriveeremis puuduvad punktis 1.4.2 nõutud dokumendid ja juhendid;
- juhtratastega eriveeremis puuduvad punktis 1.1.11. loetletud ohutusvahendid;
- juhtratastega eriveerem ei ole TKE-s sätestatud korras tähistatud nähtavate signaalidega.

2.2. Rööbastele pealesõidu taotlemine ja liiklemine

2.2.1. Juhtratastega eriveeremi tehnilise seisukorra, ohutu paigaldamise, liikumise ning rööbasteel töötamise eest vastutab selle juht.

2.2.2. Rööbasteel liikudes ja töötades peab juhtratastega eriveeremi juhil olema pidev raadio- või telefonside lähima jaama korraldajaga või rongidispetšeriga. Enne rööbastele asumist teatatakse juhtratastega eriveeremi raadiojaama ja juhi mobiiltelefoni numbrid jaamakorraldajale või rongidispetšerile.

- 2.2.3. Kõik käsud, telefonogrammid ja taotlused/järelepärimised edastatakse raadioside teel, selle rikke korral telefonitsi või isiklikult.
- 2.2.4. Enne rööbasteele asumist peab juht tema poolt edastatud ning rongidispetšerilt või jaamakorraldajalt saadud käsud ja telefonogrammid kirjutama sõiduki sõiduraamatusse, näidates ka rongidispetšeri (jaamakorraldaja) perekonnanime. Sõiduraamatu olemasolu ning korrektsete sissekannete eest vastutab sõidukijuht. Täidetud sõiduraamatut tuleb säilitada 6 kuud viimasest sissekandest arvates.
- 2.2.5. Juhtratatega eriveerem võib sõita jaamades või jaamavahedel rööbasteele ja sealt maha ainult raudteeülesõidu-, raudteeülekäigu- või selleks otstarbeks ehitatud pealesõidukohtadelt. Lubatud on kasutada ka selliseid kohti, kus rööpad on sõiduteega samal tasapinnal (näiteks laadimisplatsid jms). Mujal võib peale ja maha sõita ainult erandjuhtudel (nt avarii tagajärgede likvideerimiseks).
- 2.2.6. Plaanilisteks töödeks või raudteetaristu rajatiste kontrollimisteks esitab taotluse liikluskorralduse osakonna juhatajale juhtratatega eriveeremi väljasõidu kohta vastava struktuuriüksuse dispetšer. Taotlus lülitatakse rongitöö ööpäevaplaani.
- 2.2.7. Juhtratatega eriveeremi rööbasteele pealesõidu telefonogrammi, sh erakorralise väljasõidu korral, esitab selle juht jaamas jaamakorraldajale, tema puudumisel ja jaamavahedel rongidispetšerile.

Telefonogrammi vorm:

Telefonogrammi nr ..... (kuupäev) ..... (kellaeg)
 ..... piirkonna rongidispetšer/jaamakorraldaja .....
 ..... tööde tegemiseks palun luba hõivata .....
 jaama tee nr ...../jaamavahe tee nr ..... km.... pk.... .....pealesõidukohal,
 sõitmiseks ..... jaamani ..... km ..... pk .....
 Tööülesannete täitmiseks vajan ..... tundi ..... minutit.
 Juhtratatega eriveeremi nr ..... juht .....

2.2.8. Juhtratatega eriveeremi rööbasteele paigaldamine võib toimuda:

- kui jaam on dispetšerijuhtimisel - rongidispetšeri registreeritud käsu alusel;
- kui jaam on kohalikul või reservjuhtimisel - jaamakorraldaja registreeritud käsu alusel, mis on kooskõlastatud rongidispetšeriga.

Registreeritud käsk antakse pärast tee (jaamavahe) vabaoleku kontrollimist järgmise vormi kohaselt:

Käsk nr .....

„ Juhtratatega eriveeremi nr ..... juht .....

luban Teil hõivata ..... jaam/jaamavahe tee nr .... km .... pk ....

edasi liigute rongina nr .....

..... rongidispetšer/jaamakorraldaja.“

- 2.2.9. Hoiatuste väljastamine toimub vastavalt raudtee rongiliikluse ja manöövritöö juhendis ning EVR tegevuseeskirjas sätestatud korras. Kui jaam on dispetšerijuhtimisel või rööbasteele sõidetakse jaamavahel, väljastab piirkonna dispetšer kehtivad hoiatused kuni esimese hoiatusi väljastava jaamani suusõnaliselt (raadioside või telefoni teel). Hoiatusi väljastavas jaamas väljastatakse juhtrastega eriveeremi juhile kirjalik hoiatus. Raadioside teel või telefonogrammina saadud hoiatused, kui puudub hoiatuste blankett, kantakse juhtrastega eriveeremi sõiduraamatusse.
- 2.2.10. Kui rööbasteele sõidetakse jaamavahel, annab rongidispetšer rööbasteele asumise loaga samaaegselt ka loa liikuma hakkamiseks taotletud sihtpunkti suunas signaalide järgi.
- 2.2.11. Juhtrastega eriveeremi liikumist jaamavahel käsitletakse rongina liikumisena ning sellele antakse vastavalt TKE punktile 158 ja 159 punkti 2 alapunktile 6 ning EVR normdokumentidele rongi number.
- 2.2.12. Peale loa saamist on juhtrastega eriveeremi juht kohustatud 3 minuti jooksul asuma rööbasteele ja tagama šundi või teatama rongidispetšerile rööbasteele mittesõitmisest.
- 2.2.13. Juhtrastega eriveeremi saatmine rongide liikluseks suletud jaamavahele (nn. aknasse) toimub vastavalt raudtee rongiliikluse ja manöövritöö juhendile.
- 2.2.14. Jaamakorraldaja kirjutab juhtrastega eriveeremi juhi taotluse rongiliikluse raamatusse.
- 2.2.15. Kõik rongidispetšeri ja juhtrastega eriveeremi juhi vahelised kõned lindistatakse ning säilitatakse.
- 2.2.16. Jaama juhtimispuuldile (teele, kus asub juhtrastega eriveerem) peab jaamakorraldaja panema sildi «Dresiin», mille võtab ära pärast juhilt teate saamist jaama piirist väljasõitmisega kohta ja paigutab selle ümber jaamavahe teele või blokeerima tee matka seadmise vastu arvutiprogrammi abil. Jaamakorraldaja deblökeerib tee matka seadmiseks pärast teate saamist tee vabastamisest ja blokeerib jaamavahe tee vastava käsuga või võtisaua juhtimispuuldi pesast väljavõtmise abil enne juhtrastega eriveeremi jaamavahele saatmist. Jaamakorraldaja eemaldab sildi «Dresiin» jaamavahe teelt või deblökeerib jaamavahe tee või võtisaua (asetab võtisaua ettenähtud korras juhtimispuuldi pesasse) pärast rongidispetšerilt või naaberjaama jaamakorraldajalt teate saamist selle kohta, et juhtrastega eriveerem on jaamavahe vabastanud.
- 2.2.17. Juhtrastega eriveeremi liikumisel jaamateel, kui matka kuuluvad automaatse tagasipöördumisega normaalasendisse pöörangud, peab jaamakorraldaja nende pöörangute käepidemed keerama matkaasendisse ja asetama käepideme(te)le punase(d) kuppelkapsli(d) või blokeerima pöörangu(d) matka seadmise vastu. Automaattagastus (tagasipöördumine) vabastatakse pärast matka täielikku kasutamist.

- 2.2.18. Juhtratastega eriveeremi liikumine kaheteelises piirkonnas mööda vastu-suunalist teed ühest blokkpiirkonnast teise on keelatud, v.a. akendes või kui rongide liiklus jaamavahel on korraldatud telefonsidel üheteelise liini rongiliikluse rakendamisega või ajutise poolautomaatblokeeringu järgi.
- 2.2.19. Kui rööbasteele sõidetakse jaamateel, mis pole piiratud väljasõidufooridega, teeb juhtratastega eriveeremi juht peale rööbasteele asumist jaamakorraldaja või rongidispetšeri korraldusel vajalikud manöövrid.
- 2.2.20. Raudteeülesõidukohal juhtratastega eriveeremi (v.a. raudteetaristu kontrollimiseks kasutatava juhtratastega eriveeremi) paigaldamisel rööbasteele ning mahasõidul rööbasteele peab juht (piiratud nähtavuse ja/või intensiivse sõidukite liikluse korral) kasutama signalistide (näiteks: brigaadi liikmed) abi, kes peatavad signaalidega (punane lipp) sõidukite liikluse raudteeülesõidukohal ning aitavad ohutult manööverdada.
- 2.2.21. Mitmeteelisel raudteeülesõidukohal juhtratastega eriveeremi rööbasteele paigaldamisel ning mahasõidul tohib peale- või mahasõitu teha rongiliikluse puudumisel naaberteel.
- 2.2.22. Juhtratastega eriveeremi juht võib vajadusel signalisatsiooni sisselülitamiseks kasutada täiendavat šunteerimist automaatblokeeringuga teelõikudel ning signalisatsiooniga varustatud raudteeülesõidukohtadel enne juhtratastega eriveeremi asumist rööbasteele ning mahasõidul rööbasteele kuni gabariidi vabastamiseni.
- 2.2.23. Šunteerimine tehakse näpits- või magnetklemmidega ühenduskaablit kasutades. Ühenduskaabliga täiendava šunteerimise eesmärgiks on tagada liiklusohutus juhtratastega eriveeremi rööbasteele paigaldamise ning töötamise ajal enne kui juhtratastega eriveerem hakkab raudteele asumiseks manööverdama ja selle enda šunteerimine veel ei toimi. Täiendavat šunti tohib paigaldada ainult raudteeülesõidukohal planeeritud liikumise suunas (eesmärgiga mitte unustada šundikaablit rööbasteele).
- 2.2.24. Rongidispetšer fikseerib kõik juhtratastega eriveeremi liikumisega seotud taotlused ja käskude sisu dispetšeri korralduste raamatus, märkides sellesse juhi nime ja juhtratastega eriveeremi numbrit.
- 2.2.25. Juhtratastega eriveeremi jaamast saatmine toimub vastava tee väljasõidufoori lubava näidu järgi.
- 2.2.26. Juhtratastega eriveeremi saatmine (vastuvõtmine) jaamast (jaama) väljasõidufoori (sissesõidufoori) keelava näidu korral toimub raudtee rongiliikluse ja manöövritöö juhendi ja tehnikorraldusakti nõuete kohaselt.
- 2.2.27. Kui juhtratastega eriveerem on peatunud piiratud nähtavusega teelõigul (näiteks kõveras), tuleb paigaldada täiendav šunt või koheselt teatada rongidispetšerile (jaamakorraldajale) peatumisest.

- 2.2.28. Raudteeülesõidukohal juhtrastega eriveeremi rööbasteel ringipööramise peab eelnevalt tagama šunteerimise šunteerimisvahendiga.
- 2.2.29. Automaatblokeeringuga varustatud jaamavahel keelava näiduga läbisõidufoorist möödasõiduks peab juhtrastega eriveeremi juht peatuma enne läbisõidufoori, seisma 2 minutit ja kui läbisõidufooris ei ilmu lubavat näitu, mööduma keelava näiduga foorist ja sõitma edasi kiirusega mitte üle 20 km/h ülivalvsusega kuni järgmise foorini, edasi vastavalt foori näidu järgi.
- 2.2.30. Automaat- või poolautomaatblokeeringu rikke korral toimub juhtrastega eriveeremi liikumine vastavalt raudtee rongiliikluse ja manöövritöö juhendile telefonside abil.
- 2.2.31. Avastanud kõigi signalisatsiooni- ja sidepidamisviiside katkemise (kui jaamavahel foorid ei põle, kui ei saa sidet jaamakorraldajate ega rongidispetšeriga ning kui järgmise blokk-piirkonna hõivatuse korral põleb läbisõidufooris lubav tuli) peab juhtrastega eriveeremi juht sõitma rööbasteelt maha esimesel võimalusel ja teatama rongidispetšerile ükskõik millisel viisil jaamavahe vabastamisest. Tagurpidi sõita tohib ainult blokkpiirkonna ulatuses.
- 2.2.32. Juhtrastega eriveeremi juht peab olema eriti ettevaatlik raudteeülesõidukohtade ja -ülekäigukohtade läbimisel.
- 2.2.33. Šunditundlikkuse puudumisel või kui juhtrastega eriveerem ei taga rööbasahela šunteerimist, on liikumine keelatud. Raudteetaristu korrashoiuks võib ilma rööbasahelat šunteerimata saata juhtrastega eriveeremi ainult suletud jaamavahele.
- 2.2.34. Juhtrastega eriveeremi juht peab koos jaamakorraldajaga enne väljasõitu jaamast kontrollima rööbasahela šunteerimist. Jaamavahel liikumisel peab juhtrastega eriveeremi juht perioodiliselt kontrollima jaamakorraldaja (rongidispetšeri) kaudu rööbasahela šunteerimist.
- 2.2.35. Šunditundlikkuse kaotamisel jaamavahel peab juhtrastega eriveeremi juht esimesel võimalusel vabastama jaamavahe ja sellest ette kandma rongidispetšerile, jaamas aga jaamakorraldajale.
- 2.2.36. Juhtrastega eriveeremi sunnitud peatumisel jaamavahel tehnilistel põhjustel on selle juht kohustatud:
- teatama sellest viivitamatult raadioside teel jaamavahet piiravate jaamade korraldajatele ja rongidispetšerile. Kui teatada pole võimalik, tuleb koheselt paigaldada šunteerimise abivahend;
  - tõmbama peale seisupiduri ja vajadusel paigaldama pidurkingad sõiduki rataste alla;
  - selgitama rikke põhjuse ja abi vajaduse korral, viivitamatult teavitama raadioside teel jaamakorraldajaid ja rongidispetšerit eriveeremi asukohast (kilomeeter ja piketi number) ning märkima abistamisnõude saatmise kellaaja;

- võimaluse korral lükkama mittekorras juhtrastega eriveeremi käsitsi kohani, kus on võimalik rööbasteelt maha sõita, või jaamani. Juhtrastega eriveeremit võib käsitsi lükata ainult juhtrastega eriveeremi juhi otsesel juhtimisel ja järelevalvel;
- eriveeremi saatmise kord jaamavahele seisma jäänud juhtrastega eriveeremi abistamiseks teise juhtrastega eriveeremiga on toodud raudtee rongiliikluse ja manöövr töö juhendis (peatükid VIII ja IX). Abi osutatakse kui jaamavahel seisma jäänud mootorrongile;
- jaamavahele seismajäänud juhtrastega eriveeremi võib jaamavahelt välja tuua pukseerimisseadmega, suurim lubatud kiirus antud juhul on 10 km/h. Lükata võib ainult sõidukite vahelise jäiga ühendusvahendi abil.

2.3. Rööbasteelt mahatulek

2.3.1. Rööbasteelt mahasõidul mitmeteelisel raudteeülesõidukohal ei tohi manööverdada üle kõrval oleva tee. Juht peab veenduma rongiliikluse puudumises naaberteedel.

2.3.2. Rööbastelt mahasõidul raudteeülesõidukohal, kus tee lõikub mitme raudteega, peab juhtrastega eriveeremi juht veenduma raudteeliikluse puudumises kõrval raudteedel. Pärast rööbastelt mahasõitmist edastab juhtrastega eriveeremi juht jaamakorraldajale või rongidispetšerile järgmise vormiga rööbastelt mahasõidu telefonogrammi:

Telefonogrammi nr ..... (kuupäev) ..... (kellaeg)
 ..... piirkonna rongidispetšer/jaamakorraldaja
 Rong nr ..... sõitis teelt nr ..... maha ..... jaamas/jaamavahel.
 Gabariidid on vabad.
 Juhtrastega eriveeremi juht .....

2.3.3. Jaamakorraldaja (kui jaam on kohalikul juhtimisel) edastab saadud informatsiooni telefoni teel rongidispetšerile, kes märgib selle raamatusse LA-58 või EVS RL-4.

2.3.4. Juhtrastega eriveeremi juht märgib oma sõiduraamatusse telefonogrammi sisu ning selle vastu võtnud jaamakorraldaja (rongidispetšeri) perekonnanime.

2.3.5. Poolautomaatblokeeringuga liinil juhtrastega eriveeremi jaama saabumisel, või kui juhtrastega eriveerem oli jaamavahele saadetud avatud väljasõidufooriga ning sõidukil tekkis vajadus rööbasteelt jaamavahel maha sõita, siis rongi saabumise blokksignaali edastamiseks on vaja kasutada abinuppu. Selle kohta teeb jaamakorraldaja vastava sissekande jaamaseadmete järelevaatusraamatusse ja teatab sellest elektrimehaanikule. Kui seejuures oli vaja eemaldada plomm abinupult, peab elektrimehaanik nupu uuesti plommima.

2.3.6. Poolautomaatblokeeringuga liinil, kui juhtrastega eriveeremi juhi plaan näeb ette sõiduki mahasõitu jaamavahel, saadetakse juhtrastega eriveerem jaamavahele poolautomaatblokeeringu tegevuse katkestamisega ja üleminekuga telefonsidele. Pärast juhtrastega eriveeremi juhi ettekannet rongidispetšerile mahasõidust, taastab rongidispetšer poolautomaatblokeeringu tegevuse.

3. Töö- ja tuleohutus

3.1. Tööohutusnõuded juhtrastega eriveeremi juhile

- 3.1.1. Juhtrastega eriveeremi töötamise ajal vastutab tööohutusnõuete täitmise eest selle juht. Juht peab tagama, et tema tegevuse või tegevusetuse tulemusena ei seataks ohtu inimeste elu ega liiklusohutust tema tööpiirkonnas.
- 3.1.2. Juhtrastega eriveeremi ning selle seadmete ülevaatust tehakse väljaspool rööbasteed ja rikkeid kõrvaldatakse siis, kui masin on pidurdatud ja mootor välja lülitatud. Juhul kui rööbasteel asuva juhtrastega eriveeremi riket ei õnnestunud operatiivselt kõrvaldada, tuleb juhtrastega eriveerem pukseerida kas teise juhtrastega eriveeremi või mõne muu raudteeveeremi jõul kõrvalteele, kus see otseselt ei segaks raudteeliiklust.
- 3.1.3. Juhtrastega eriveeremi juht ei tohi töö ajal masinast eemalduda ega anda juhtimist üle isikule, kellel puudub selleks õigus. Kui lühiajaline eemaldumine sõidukist on siiski vajalik, tuleb takistada selle iseeneslik liikuma pääsemine ning kasutamine kõrvaliste isikute poolt.
- 3.1.4. Rongi läbilaskmise ajaks mööda naaberteed tuleb juhtrastega eriveeremi laadimisseadmete töö peatada ja pidada kinni gabariidinõuetest.
- 3.1.5. Tõsteseadmetega varustatud juhtrastega eriveeremi liiklemisel ja töötamisel raudteel tuleb juhendada alljärgnevalt:
- juhtrastega eriveerem võib edasi liikuda ainult sõiduki gabariidis oleva noolega või tõsteplatvormiga, mis on võimalusel lukustatud transpordiasendisse;
  - juhtrastega eriveerem võib töötada elektrifitseeritud raudteel pingestatud kontaktjuhtme all tingimusel, et selle tõstemehhanismile paigaldatud tõstekõrguse piirajad tagavad tööorgani (või tõsteplatvormil asuvate inimeste) vahekauguse kontaktjuhtmest mitte vähem kui 1000 mm.
- 3.1.6. Kontaktvõrgu väljalülitamiseks avariisituatsioonides peab tööde läbiviimise eest vastutav isik esitama vastava nõudmise energiadispetšerile tel. 6 158 711 ning tegema juhtrastega eriveeremi sõiduraamatusse vastavasisulise sissekande. Enne tõstetööde alustamist peab juhtrastega eriveeremi juht olema veendunud, et töötsoonis olev elektriliin on pingevaba ning kontrollima, et oleks paigaldatud vastavad maanduskaablid.
- 3.1.7. Mürgiseid, sööbivaid ja teisi ohtlikke aineid sisaldavaid veoseid võib laadida pärast vastava töö tellija poolt erijuhiste saamist.
- 3.1.8. Kui juhtrastega eriveeremi töötamise ajal leiab aset õnnetusjuhtum, on selle juht kohustatud juhtunust viivitamatult teatama oma otsesele ülemusele ning lähima jaama jaamakorraldajale või rongidispetšerile.

3.2. Tuleohutusnõuded

- 3.2.1. Juhtrastega eriveeremi kasutamise ajal vastutab tuleohutuse nõuete täitmise eest selle juht.
- 3.2.2. Juhtrastega eriveeremil peab olema vähemalt 1 tulekustuti, mille kustutusaine toime on samaväärne 6 kg pulberkustuti omaga. Tulekustutid peavad olema kontrollitud ja omama vastavat kleebist.
- 3.2.3. Juhtrastega eriveeremi juht peab jälgima mootori kütte-, õlitus- ja heitgaaside süsteemide ühenduskohtade seisukorda ja töökindlust.
- 3.2.4. Juhtrastega eriveeremit võib kütte ja õliga tankida ainult kontrollseadmete poolt näidatud tasemeni. Pärast tankimist tuleb paagid kindlalt sulgeda.
- 3.2.5. Juhtrastega eriveeremil tekkinud tulekahju kustutamise eest vastutab selle juht. Ta peab teadma sõiduki tuleohtlike kohti, kustutusvahendite asukohta ja oskama neid kasutada.
- 3.2.6. Kui tulekahju tekib liikumise ajal jaamavahel, tuleb viivitamatult peatuda (juhindudes seejuures käesolevas juhendis toodud nõuetest) ja rakendada meetmed tulekahju kustutamiseks.

Juhtratastega eriveeremi ülevaatuse akt nr .....

Käesolev akt on koostatud .....(asukoht ja kuupäev)

juhtratastega eriveeremi korralise komisjonilise tehnoülevaatuse tulemuste kinnitamiseks ja sellele ..... raudteetaristul kasutusloa andmiseks kuni .....

Andmed juhtratastega eriveeremi kohta:

- 1 .....(reg.märk/tüüp/tehasenumber)
2. ....(tootja ja valmistusaasta)
3. ....(omanik/kasutaja)
4. ....(kasutuse otstarve)
5. ....(raadiojaam, kontaktnumber)
6. ....(istekohtade arv sõidukis)

Komisjon kontrollis:

1. Pädeva liikluskorraldaja telefoninumbrid	olemas/puudub
2. Juhtratastega eriveeremi sõiduraamat	olemas/puudub
3. Raadiojaama kasutusjuhend	olemas/puudub
4. Raudteepidurkingad - 2 tk	olemas/puudub
5. Juhtratastega eriveeremi ajutine peatussignaal – 2 tk	olemas/puudub
6. Käsisignaali komplekt -2tk	olemas/puudub
7. Teisaldatavad signaallaternad - 2 tk	olemas/puudub
8. Pukseerimisseade	olemas/puudub
9. Šunteerimisvahend (täiendav kaabel)	olemas/puudub
10. Šunteerimisseadme perioodilise kontrolli tulemused	olemas/puudub
11. Ohuvestid vastavalt sõitjate arvule	olemas/puudub
12. Ohutusvarustus vastavalt liiklusseadusele	olemas/puudub
13. Juhtrataste seisukord ja mõõtmistulemused	olemas/puudub
14. Raadiojaam	olemas/puudub
15. Tõstemehhanismi tõstekõrguse piiraja	olemas/puudub

Komisjon otsustas, et juhtratastega eriveerem oli ülevaatuse hetkel korras/mittekorras.

Juhtratastega eriveeremit võib/ei või kasutada .....

raudteetaristul liiklemiseks ja kasutusotstarbele vastavate tööde teostamiseks.

Komisjoni esimees: .....

(nimi, ametikoht)

Komisjoni liikmed .....

(nimi, ametikoht)

.....
(nimi, ametikoht)

.....
(nimi, ametikoht)

.....
(nimi, ametikoht)

1. Šunteerimisseadme kontroll

Mõlemale rööpale asetatakse šunteerimisseadme harjade alla kaks vasest või valgevasest siini, mis isoleeritakse rööbastest. Siini paksus koos isolatsiooniga ei tohi ületada 4 mm, siini mõõt on 10 x 10 cm, paksus – 2 mm. Siinide külge joodetakse peened juhtmed ristlõikega 2,5 mm², mille külge ühendatakse alalisvoolu mõõtesild.

Šunteerimisseadme takistus ei tohi ületada 0,03 Ω.

2. Juhtratastega eriveeremi juhtrataste kontroll on näidatud standardis **EVS 930:2016**.